

KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ “TIẾP SỨC” TÁI CƠ CẤU NÔNG NGHIỆP

NGỌC LAN

Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư Quảng Bình

Thời gian qua, tỉnh Quảng Bình đã tập trung đẩy mạnh tái cơ cấu ngành nông nghiệp theo hướng phát triển bền vững, trong đó, ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ (KH&CN) được coi là giải pháp then chốt, tạo đột phá về năng suất, chất lượng, hiệu quả lao động. Nhờ được KH&CN “tiếp sức”, trên địa bàn tỉnh Quảng Bình đã có nhiều mô hình nông nghiệp công nghệ cao hình thành, nhiều sản phẩm nông nghiệp xây dựng được thương hiệu và từng bước khẳng định chỗ đứng trên thị trường.

Nhiều tiến bộ khoa học và công nghệ được chuyển giao, ứng dụng hiệu quả

Sau nhiều năm thực hiện tái cơ cấu ngành nông nghiệp, việc ứng dụng KH&CN vào sản xuất đã thực sự mang lại hiệu quả, tạo ra chuyển biến đột phá trong sản xuất nông nghiệp của tỉnh. Công tác nghiên cứu và ứng dụng các kết quả nghiên cứu về công nghệ sinh học, vi sinh và giống cây trồng, vật nuôi đã góp phần phục vụ yêu cầu nâng cao giá trị sản phẩm hàng hóa, chuyển đổi cơ cấu cây trồng, cơ cấu kinh tế nông nghiệp địa phương. Các giống cây trồng, vật nuôi mới được đưa vào sản xuất đều là những giống có khả năng thâm canh, cho năng suất cao thay thế các giống đang sử dụng, góp phần nâng tỷ trọng áp dụng giống tiến bộ kỹ thuật trong nông nghiệp lên 35%. Trong đó, có trên 80% diện tích lúa, 70% diện tích ngô, 40% diện tích cây ăn quả dùng giống mới năng suất, chất lượng cao; nhiều giống vật nuôi, giống thủy sản mới được đưa vào sản xuất có hiệu quả.

Trong giai đoạn từ 2013 - 2020, tỉnh Quảng Bình đã triển khai thực hiện 96 mô hình ứng dụng, nhiệm vụ sự nghiệp KH&CN, trong đó có 67 mô hình thuộc lĩnh vực nông nghiệp, 98

Sản phẩm OCOP muối tre Kosal của Công ty TNHH Bio Korea Việt Nam chi nhánh Quảng Bình

Ảnh: **N.L**

mô hình từ nguồn chính sách nông nghiệp, kinh phí sự nghiệp khuyến nông (trong đó 48 mô hình trồng trọt và lâm nghiệp, 24 mô hình chăn nuôi, 26 mô hình thủy sản). Nhiều dự án, mô hình được áp dụng vào thực tiễn sản xuất đã mang lại hiệu quả thiết thực, như mô hình nuôi cá lăng chấm thương phẩm tại huyện Tuyên Hóa, mô hình nuôi cua đồng thương phẩm tại huyện Minh Hóa, mô hình trồng dưa hấu an toàn theo hướng VietGAP tại huyện Quảng Ninh, mô hình sản xuất rau an toàn VietGAP trong nhà màng tại các địa phương trong tỉnh... Việc xây dựng các mô hình trình diễn ứng dụng tiến bộ kỹ thuật nhằm phát triển kinh tế - xã hội vùng nông thôn, miền núi và vùng ven biển phục vụ xóa đói giảm nghèo.

Hiện tại, trên địa bàn tỉnh có 2 doanh nghiệp công nghệ cao, 1 doanh nghiệp KH&CN, có 38 cơ sở được cấp chứng nhận VietGAP, HACCP, trong đó có 22 cơ sở trồng trọt, 12 cơ sở chăn nuôi, 2 cơ sở sơ chế, chế biến và 1 cơ sở nuôi trồng thủy sản; có 10 cơ sở với 18 sản phẩm

được chứng nhận sản xuất theo chuỗi cung ứng sản phẩm an toàn; có 27 đơn vị sản xuất theo hướng ứng dụng công nghệ cao. Tại các địa phương trong tỉnh cũng xuất hiện nhiều cơ sở sản xuất có ứng dụng KH&CN vào một số khâu sản xuất, góp phần tạo ra sản phẩm có năng suất, chất lượng, đảm bảo an toàn thực phẩm và mang lại giá trị thu nhập trên một đơn vị diện tích cao hơn so với sản xuất truyền thống.

“Tiếp sức” cho tái cơ cấu

Sau hơn 7 năm thực hiện tái cơ cấu, KH&CN trở thành “bệ đỡ”, góp phần tạo ra những sản phẩm nông nghiệp có năng suất, chất lượng và giá trị cao, góp phần đưa sản xuất nông nghiệp phát triển với tốc độ tăng trưởng bình quân đạt 4,1%/năm. Trong giai đoạn 2018 - 2020, giá trị sản xuất nông - lâm - ngư nghiệp chiếm 19,2% GRDP toàn tỉnh, trong đó nông nghiệp 61,2%, lâm nghiệp 8,6%, thủy sản 30,2%; tỷ trọng chăn nuôi trong giá trị sản xuất nông nghiệp đạt 51,3%; độ che phủ rừng đạt 68%; diện tích lúa được tưới chủ động 98%; tỷ lệ hộ nông thôn được cấp nước sạch, hợp vệ sinh 96%; số tiêu chí nông thôn mới bình quân 16,5 tiêu chí/xã, có 79/128 xã đạt chuẩn nông thôn mới, đạt 61,7%, trong đó có 12 xã đạt nông thôn mới nâng cao, 3 xã đạt nông thôn mới kiểu mẫu.

Theo ông Mai Văn Minh, Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, việc chuyển giao KH&CN vào sản xuất thực sự là một trong các giải pháp quan trọng tạo ra chuyển biến mang tính đột phá trong tái cơ cấu ngành nông nghiệp, góp phần thực hiện chủ trương tăng cường phát triển nông nghiệp toàn diện theo hướng hiện đại hóa và bền vững. Để thực hiện có hiệu quả kế hoạch cơ cấu lại ngành nông nghiệp, các cấp, ngành, địa phương trong tỉnh đang tập trung ưu tiên nguồn lực KH&CN để tạo động lực mạnh mẽ cho phát triển nông nghiệp, nông thôn, gắn với cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

Theo đó, tỉnh Quảng Bình đặt mục tiêu trong giai đoạn 2020 - 2025, xây dựng được 2 -

3 vùng sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao ở các địa điểm có tiềm năng, lợi thế như khu tây bắc Đồng Hới, tây nam Bố Trạch; hỗ trợ xây dựng các cơ sở sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, phấn đấu đến năm 2025, mỗi huyện, thành phố, thị xã đều có các cơ sở nông nghiệp công nghệ cao với quy mô doanh nghiệp, trang trại, hợp tác xã, tổ hợp tác..., dự kiến toàn tỉnh xây dựng được 56 cơ sở, trong đó 32 cơ sở trồng trọt, 8 cơ sở chăn nuôi, 7 cơ sở thủy sản, 4 cơ sở lâm nghiệp; đồng thời đặt mục tiêu đến năm 2025, tỉnh Quảng Bình có 30 doanh nghiệp được công nhận doanh nghiệp nông nghiệp công nghệ cao.

Để thực hiện có hiệu quả kế hoạch cơ cấu lại ngành nông nghiệp giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030, tỉnh Quảng Bình xác định ưu tiên tập trung nguồn lực KH&CN gắn với cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Trong đó, đẩy mạnh thực hiện việc nghiên cứu, tuyển chọn, chuyển giao và ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật, quy trình công nghệ mới vào sản xuất, đặc biệt là công nghệ trong chế biến, bảo quản trên tất cả các lĩnh vực trồng trọt, thủy sản, chăn nuôi và lâm nghiệp. Đặc biệt, ưu tiên công tác giống, đảm bảo chủ động nguồn giống có chất lượng cao, an toàn dịch bệnh; trồng cây trong nhà màng, nhà lưới có hệ thống điều khiển tự động hoặc bán tự động; áp dụng công nghệ tưới tiết kiệm nước, kết hợp dinh dưỡng trong canh tác cây trồng có hệ thống; tăng cường năng lực, đổi mới hoạt động của hệ thống khuyến nông. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cũng sẽ tập trung tham mưu thực hiện tốt các chính sách hỗ trợ của Chính phủ về cơ chế, chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn, nhất là lĩnh vực nông nghiệp công nghệ cao; đồng thời, tiếp tục hỗ trợ các doanh nghiệp, hợp tác xã, cơ sở sản xuất, kinh doanh tham gia chuỗi giá trị trong việc thiết kế bao bì, tem nhãn diện, truy xuất nguồn gốc sản phẩm và xúc tiến thương mại, tìm kiếm thị trường cho các sản phẩm nông sản công nghệ cao...■